

Informácie pre darcov krvi

Prosíme Vás, prečítajte si pozorne nasledujúce informácie.

Kritéria prijateľnosti darcu:

1. vek od 18 do 60 rokov, v prípade pravidelných darcov do 65 rokov
2. telesná hmotnosť nad 50 kg, na výjazde max. 120 kg (nosnosť lôžka)
3. muži môžu darovať krv každé 3 mesiace, celkovo 4-krát do roka, ženy každé 4 mesiace, celkovo 3-krát do roka
4. dobrý zdravotný stav bez užívania liekov (prípustné sú antikoncepcia, homeopatiká, vitamíny a výživové doplnky, Euthyrox pri liečbe zníženej funkcie štítnej žľazy, antihypertenzíva neužiť v deň darovania krvi a nie lieky zo skupiny betablokátorov, maximálne 1 druh).

Príprava na odber krvi:

Deň pred odberom sa odporúča ľahká strava, ráno vypiť aspoň 0,5 l nealkoholických nápojov a zjesť ľahké raňajky (pečivo, džem, med, ovocie, zeleninu), **nejesť mliečne výrobky, údeniny, vajíčka** a pod.

Neodporúča sa prísť po fyzickej alebo psychickej záťaži. Nie je vhodné darovať krv počas menštruácie, resp. tesne pred ňou alebo po nej.

NEFAJČIŤ aspoň 12 hodín pred odberom a min.2 hodiny po odbere,

NEPIŤ ALKOHOLICKÉ NÁPOJE.

Zvoliť vhodné oblečenie: muži voľné rukávy a ženy by mali uprednostniť nohavice.

Priebeh odberu krvi:

- 1.vyplnenie dotazníka pre darcu krvi
- 2.zaevidovanie darcu v evidencii prineste si občiansky preukaz, preukaz zdravotnej poisťovne
- 3.odber krvi na vyšetrenie krvného obrazu (krvného farbiva), príp. orientačne krvnej skupiny,
- 4.lekárske vyšetrenie,
- 5.samotný odber krvi (čas odberu 7-10min., objem odobratej krvi 400-500ml)

Pri darovaní sa darca nemôže nakaziť. Pri odbere sa používa výlučne jednorazový materiál.

Trvalo nemôžete darovať krv v prípade:

- 1.závažné srdcové a cievne ochorenia, ochorenia centrálnej nervovej sústavy, krvácavé ochorenia, cukrovka liečená inzulínom, zvýšená funkcia štítnej žľazy, zhubné nádorové ochorenie, príjemca xenotransplantátu, rizikové sexuálne správanie, autoimunitné ochorenia, chronické ochorenia obličiek, tráviaceho traktu a dýchacej sústavy
2. pozitívnych testov na AIDS(HIV), žltáčku typu B alebo C a na syfilis
3. návyku na vnútrožilové alebo vnútro svalové podávanie drog
4. promiskuitného spôsobu života s častým striedaním sexuálnych partnerov
5. poskytovania platených sexuálnych služieb
6. nepredpísaného užívania anabolických steroidov alebo hormónov
7. liečby poruchy zrážania krvi (napr. hemofílie) krvnými prípravkami

Dočasne nemôžete darovať krv v prípade:

1. po prechladnutí bez užívania antibiotík 2 týždne od vyliečenia, po užívaní antibiotík 3 – 4 týždne v závislosti od závažnosti ochorenia, v prípade iných liečiv je dočasné vyradenie individuálne podľa druhu terapie
2. po liečbe mykózy 2 týždne od vyliečenia
3. po návrate zo zahraničia 1 – 2 týždne v rámci EÚ, 1 mesiac po návrate zo zámoria, 6 mesiacov z malarickej oblasti, prípadne podľa epidemiologickej situácie (WNV, Zika vírus, Ebola, HIV)
4. 72 hod. po preventívnom stomatologickom vyšetrení alebo dentálnej hygiene, 1 týždeň po stomatologickom zákroku
5. počas alergických príznakov, liečby alergie, desenzibilizácie (72 hod. po hyposenzibilizačnej dávke pokiaľ nie sú prítomné nežiaduce prejavy) alebo iných zdravotných ťažkostí; po alergickej reakcii na lieky nedarovať počas akútnej fázy prejavov a 6 mesiacov po ich vymiznutí; pri ľahkej astme 1 mes. po poslednom astmatickom záchvate
6. tetovanie, body piercing, prepichnutie ušného boltca, aplikácia botulotoxínu, podanie transfúzie, endoskopické vyšetrenie, hirudoterapia: pauza v darovaní 6 mes.
7. 4 týždne po pohryzení kliešťom, ak neboli prítomné žiadne klinické príznaky a dokázaná borelióza alebo kliešťová encefalitída,
8. vredová choroba alebo liečba H. pylori: 6 mesiacov po ukončení terapie
9. ženy nedarujú krv počas menštruácie, tehotenstva a dojčenia, pol roka po ukončení tehotenstva alebo dojčenia, príp. po prerušení tehotenstva
10. po zmene sexuálneho partnera sa nesmie darovať krv minimálne 3 mesiace (imunologické okno)
11. nefrolitiáza – 2 roky od posledného kolikovitého ataku
12. v prípade sadry nie je možné darovať krv cca 14 dní po odstránení sadry,
13. trvalé kontraindikácie pri darovaní krvi sú závažné srdcové a cievne ochorenia, ochorenia centrálnej nervovej sústavy, krvácavé ochorenia, cukrovka liečená inzulínom, zvýšená funkcia štítnej žľazy, zhubné nádorové ochorenie, príjemca xenotransplantátu, rizikové sexuálne správanie, autoimunitné ochorenia, prenosná špongioformná encefalopatia, chronické ochorenia obličiek, tráviaceho traktu a dýchacej sústavy
14. 1 rok po odbere kmeňových krvotvorných buniek alebo kostnej drene

Po odbere krvi odporúčame nahradiť stratu tekutín a občerstviť sa. Neodporúčame zvýšenú fyzickú alebo psychickú námahu nasledujúcich 12 hodín. Odporúčame zvýšenú opatrnosť pri riadení motorového vozidla, rozhodne neodporúčame viesť vozidlo bezprostredne po odbere krvi.

Môžete požadovať odpoveď na akúkoľvek otázku súvisiacu s odberom krvi a zložiek krvi. Rád Vám odpovie lekár nášho pracoviska.

Ďakujeme Vám za spoluprácu.

pracovníci Národnej transfúznej služby SR

<http://www.ntssr.sk>